

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 15 maart 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming – 2018-012826 - gemeente Renkum
Activiteit : Sloop en nieuwbouw fauna-opvang aan de Boersberg 2 in Doorwerth
Verlenen/weigeren : Verlenen ontheffing

Aanvrager : De heer G.J.J. Nefkens
Zaaknummer : 2018-012826

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van De heer G.J.J. Nefkens, Hesselink van Suchtelenweg 9, 6703 CS in Wageningen, hierna te noemen de aanvrager, van 26 oktober 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 26 oktober 2018 ontvingen wij een aanvraag van de heer Nefkens voor een ontheffing voor de sloop van agrarische bebouwing en de nieuwbouw van een fauna-opvangcentrum. Er wordt een ontheffing gevraagd in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk storen en het vernielen of wegnemen van voortplantings- of rustplaatsen van de kerkuil en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk verstoren en vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergveermuis en gewone grootoorvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend en er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 22 februari 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per brief van 12 februari 2019 hebben verzocht.

Op 28 februari 2019 hebben wij verzocht om een nader onderzoek naar kleine marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing) uit te voeren in het voorjaar van 2019. De resultaten daarvan worden z.s.m. toegestuurd.

Het plangebied (uitgezonderd van de bebouwing) ligt in Natura 2000-gebied Veluwe. De initiatiefnemer heeft daarom ook een vergunning voor de gebiedsbescherming Wnb en de PAS aangevraagd. Hierop wordt een separaat besluit genomen.

Wij wijzen u erop dat u voor het vangen/onder zich hebben van in het wild levende vogels uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb) en beschermde diersoorten uit bijlage IV, onderdeel a, van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern, of bijlage I van het Verdrag van Bonn (artikel 3.5 Wnb) en andere diersoorten (artikel 3.10 Wnb) een aparte ontheffing van provincie Gelderland nodig is. Het gaat dan om een ontheffing voor het opzettelijk vangen, het onder zich hebben van dieren en het terugzetten van deze dieren in de natuur. Worden de opgevangen dieren ook teruggezet in andere provincies dan provincie Gelderland, dan vragen wij ook instemming van de andere provincies op het besluit. Bij de aanvraag dient u een protocol te voegen waaruit blijkt dat het opvangcentrum voldoet aan artikel 2 van de *Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten* die gesteld zijn vanuit het Ministerie van Economische Zaken.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 (Vogelrichtlijnsoorten) en 3.8 lid 1 en lid 5 (Habitatrichtlijnsoorten) van de Wet natuurbescherming;

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan de heer Nefkens, Hesselink van Suchtelenweg 9, 6703 CS Wageningen;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Kerkuil (<i>Tyto alba</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. (Vogelrichtlijn) Artikel 3.3 lid 4b onder 1 in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid

B. (Habitatrichtlijn) Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 1 april 2021.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en de belangen zoals weergegeven in tabel 1.

4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-012826.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-012826.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-012826.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de kerkuil en vleermuizen.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-012826. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie.

13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2018-012826.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' en bijlage 2 in deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. Het ecologisch werkprotocol dient voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden te worden opgesteld en opgestuurd te worden naar de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-012826.
16. De gebouwen dienen in het actieve seizoen globaal lopend van 1 april tot 1 november ongeschikt gemaakt te worden. Daarna mag met de sloop worden gestart als door de deskundige op het gebied van vleermuizen zeker is gesteld dat geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de gebouwen met een vleermuisonderzoek in de avond.
17. Bij het ongeschikt maken van de gebouwen dient de avondtemperatuur 3 dagen achtereen minimaal 10°C te zijn.
18. Indien tijdens het ongeschikt maken of de sloopwerkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatste stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden.
19. De tijdelijke vleermuiskasten en uilenkasten mogen pas na de realisatie van de nieuwbouw worden verwijderd en nadat door een vleermuisdeskundige en een uilendeskundige zeker is gesteld dat geen dieren in de kasten (meer) aanwezig zijn.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De initiatiefnemer heeft het voornemen om een voormalige boerderij met bijgebouwen aan de Boersberg 2 in Doorwerth te slopen ten behoeve van de nieuwbouw van een fauna-opvangcentrum. De locatie verkeert in vervallen staat. Het voorhuis is tijdelijk bewoond. De werkzaamheden bestaan uit het slopen van alle gebouwen op het erf, het realiseren van nieuwbouw en de herinrichting van het erf, zie figuur 2 en 3 in bijlage 1. De omringende bomensingels blijven in stand. De sloop vindt op reguliere wijze plaats, waarbij de gebouwen met een kraan worden gestript ten behoeve van het scheiden van verschillende afvalstromen.

De sloopwerkzaamheden zijn gepland vanaf april 2019. De sloop zal enkele weken in beslag nemen. Daarna zal gestart worden met de nieuwbouw van de fauna-opvang. De duur van het project bedraagt circa 12 maanden. De oplevering is gepland in het voorjaar 2020, maar er wordt rekening gehouden met eventuele uitloop van werkzaamheden.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Op 12 oktober 2017 is een quickscan uitgevoerd waarbij gezocht is naar potentiële nestlocaties van

(broed)vogels en verblijfplaatsen van beschermde soorten. In de periode juni t/m oktober 2018 zijn soortgerichte onderzoeken naar de kerkuil en vleermuizen uitgevoerd.

De aanwezigheid van de kerkuil op het erf is goed bekend bij de kerkuilenwerkgroep Gelderland. Zij zijn in overleg met Staatsbosbeheer bij het project als deskundigen betrokken. De werkgroep monitort de populatie kerkuilen op de Boersberg al jarenlang. De ontwikkeling van de populatie wordt nauwkeurig gevolgd. Kasten worden geïnspecteerd en de jongen worden geringd. Hierdoor werd het niet nodig geacht om nader onderzoek uit te voeren, er waren voldoende gegevens voorhanden.

Tijdens het veldbezoek in 2017 is gelet op sporen van huismus en is de geschiktheid van de gebouwen voor de gierzwaluw beoordeeld. In de boerderij en bijgebouwen zijn geen nest(restanten) van de huismus of andere sporen aangetroffen, ook zijn geen huismussen gezien. De te slopen gebouwen zijn niet geschikt bevonden voor de gierzwaluw. Nader onderzoek naar de huismus of gierzwaluw werd niet nodig geacht.

Voor vleermuizen zijn in totaal vijf onderzoeksrondes uitgevoerd, op 7 juni, 3 juli (ochtend), 9 juli, 13 en 23 september en 4 oktober 2018 volgens het Vleermuisprotocol 2017. Het onderzoek op 23 september betrof een zolderinspectie van de boerderij overdag. De onderzoeksrondes zijn door één ervaren persoon uitgevoerd omdat het erf overzichtelijk was (open erf) en de geschikte locaties voor vleermuizen met weinig inspanning zichtbaar waren vanaf het erf. De schuren die een rol speelden voor vleermuizen konden meegenomen worden bij het inventariseren van de boerderijwoning.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 1 broedplek van een paartje kerkuilen in een uilenkast in de kapschuur. Vanaf 1998 is volgens de kerkuilenwerkgroep Gelderland regelmatig gebroed in de kast. De grond van de kapschuur lag vol met prooiresten en tientallen braakballen. Ook op de deel in de boerderij en in werkschuur werden roestplaatsen aangetroffen. In de directe omgeving van het plangebied (Boersberg 1 en aan de overzijde van de snelweg) zijn eveneens paartjes kerkuilen aanwezig;
- 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, vermoedelijk onder de dakpannen of in de spouw van de boerderij;
- 1 zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis, vermoedelijk in de boerderij, de exacte locatie kon niet worden vastgesteld. Tijdens de zolderinspectie zijn geen sporen of prooiresten van gewone grootoorvleermuizen aangetroffen;
- Het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied door lage aantallen van de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis;
- Rond en in het plangebied zijn rosse vleermuis, watervleermuis en laatvlieger overvliegend waargenomen, maar deze hadden geen binding met het plangebied. Een ruige dwergvleermuis is eenmaal roepend op het erf waargenomen, een verblijfplaats ontbreekt.

Niet aangetroffen zijn:

- Kraam-, of (massa)winterverblijfplaatsen van vleermuizen;
- (Nesten van) huismus, gierzwaluw, steenuil of boombroedende (roof)vogels;
- Steenmarter en overige kleine marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing)
- Andere beschermde soorten.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

De ingreep leidt tot:

- Verlies van één broedplaats van de kerkuil, meerdere roestplaatsen en een klein deel van het leefgebied van de kerkuil;

- Verlies van één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- Verlies van één kleine zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen
Er zijn geen preventieve maatregelen voorgesteld.

In de aanvraag beschreven gedragscode
Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de kerkuil, gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis te beperken, worden maatregelen voorgesteld. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

- Het dichtzetten en/of slopen van de gebouwen start na het verkrijgen van de ontheffing;
- De gebouwen worden strippend gesloopt. De ecologische begeleider is bij de sloopwerkzaamheden aanwezig en ziet erop toe dat het werk zorgvuldig wordt uitgevoerd en er geen overtredingen plaatsvinden van de Wnb. Dit wordt met foto's vastgelegd.

De soortspecifieke mitigerende maatregelen zijn samengevat in de volgende tabel.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Kerkuil	De sloopwerkzaamheden zullen plaatsvinden in de eerste helft van 2019, dat wil zeggen tijdens het broedseizoen van de kerkuil, daarom is de nestkast in de kapschuur voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt gemaakt en verwijderd.	Op 16 november 2018 zijn door de kerkuilenwerkgroep Gld. 2 tijdelijke kerkuilenkasten geplaatst. Voor de locaties zie figuur 4 in bijlage 2. Een van de tijdelijke kasten is bevestigd aan een grote boom en de andere kast is op een constructie geplaatst (zie figuur 5 in bijlage 2) in de directe omgeving van de kapschuur, langs de rand van het erf en buiten de invloedssfeer van het werk.	Om verstoring van een eventueel broedsel van kerkuilen in de nestkast in de te slopen kapschuur te voorkomen, is de nestkast in januari/februari 2019 afgesloten en verwijderd onder begeleiding van de kerkuilenwerkgroep Gelderland.	Op de eerste verdieping van het hoofdgebouw worden twee permanente standaard kerkuilenkasten (met camera) ingebouwd. De kasten worden predatievrij en toegankelijk voor controle. De nestkasten worden dichtbij elkaar geplaatst zodat er uitwisseling kan plaatsvinden tussen de kasten. Zie figuur 7 in bijlage 2. De kasten worden opgenomen in het monitoringsprogramma van de kerkuilenwerkgroep Gelderland. Als voedselvoorziening voor de kerkuil blijft de aangrenzende akker in stand. In afstemming met Staatsbosbeheer is bepaald dat deze wordt ingezaaid met een graansoort (Tarwe) en

				voorzien wordt van een bloemrijke rand. Dit levert een goed muizenbiotoop op en daarmee voedsel voor de kerkuil.
Gewone dwergvleermuis En Gewone grootoorvleermuis	De sloop van de boerderij met verblijfplaatsen van de vleermuizen zal worden uitgevoerd in het actieve seizoen vanaf april, na de winterrustperiode.	<p>Voor de gewone dwergvleermuis zijn op 16 november 2018 4 tijdelijke vleermuiskasten type Vivara pro VK MP 01 opgehangen aan bomen in de bosrand ten noorden van het plangebied. Voor de locaties zie figuur 6 in bijlage 2.</p> <p>Voor de gewone grootoorvleermuis zijn op 16 november 2018 4 tijdelijke kasten van type VK WS 08 opgehangen aan bomen in de bosrand ten noorden van het plangebied. Voor de locaties zie figuur 6 in bijlage 2.</p> <p>De kasten zijn bevestigd aan een vrij aanligbaar deel van de hoofdstam van oudere bomen op een minimale hoogte van drie meter, maar bij voorkeur hoger. De kasten worden opgehangen met de opening van het bos afgekeerd.</p>	Voorafgaand aan de sloop worden de gebouwen ongeschikt gemaakt door het verwijderen van de dakpannen. De wachttijd (3 dagen) en de minimale temperatuur (min. 10 graden), evenals de ecologische begeleiding wordt opgenomen in een werkprotocol. Mocht de minimale temperatuur niet gehaald worden, dan wordt er langer gewacht. De ecologische begeleider ziet hierop toe en legt de bevindingen vast.	In de nieuwbouw worden permanente vleermuisvoorzieningen opgenomen. 1. De ruimte achter het dak overstek wordt beschikbaar gemaakt voor vleermuizen. Het gaat om de zuidzijde, over de gehele lengte (60 cm hoog x 10 meter lengte). Zie figuur 7, 8 en 9 in bijlage 2; 2. Er komen 4 inbouwgevelsysteemkasten aan de oostzijde van de bovenverdieping, zie figuur 10 in bijlage 2; 3. Optioneel komt er een vleermuizenkast/toren bij de dakopstand. Zie figuur 7 in bijlage 2.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek naar de kerkuil en vleermuizen op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

Kerkuil

Onder begeleiding van de kerkuilenwerkgroep Gelderland zijn in november 2018 twee tijdelijke nestkasten geplaatst op het erf. De kerkuilen hebben volgens de kerkuilenwerkgroep binnen twee maanden al bezitgenomen van de nieuwe plek. Bij navraag bleek dat de oude kast in de kapschuur recent door de kerkuilenwerkgroep is verwijderd om te voorkomen dat de uilen gingen broeden in de kast. Eigenlijk had dit niet zonder ontheffing mogen plaatsvinden, maar omdat er in belang van de kerkuil is gehandeld en de werkzaamheden begeleid zijn door de

kerkuilenwerkgroep, kunnen wij dit accepteren. In de nieuwbouw worden twee nieuwe kerkuilenkasten opgenomen in de nok. De kasten worden jaarlijks geïnspecteerd en eventuele jongen geringd. De aangrenzende akker wordt ingezaaid met graan met een bloemrijke rand, waardoor een extra voedselaanbod voor de kerkuilen wordt gecreëerd.

De functionaliteit van nestplaatsen voor de kerkuil blijft zowel tijdens, als na het project gegarandeerd. Dat is ook aangetoond doordat een van de tijdelijke kasten al in gebruik is genomen. In en in de directe omgeving van het plangebied (Veluwe) kunnen de kerkuilen voldoende alternatieve roestplekken vinden.

Gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis

De sloop van de gebouwen start na de overwinteringsperiode van vleermuizen, in april 2019. Het streven is om de nieuwbouw met permanente voorzieningen gereed te hebben vóór aanvang van de paarperiode van de gewone dwergvleermuis, half augustus 2020. Uit voorzorg zijn tijdelijke vleermuiskasten opgehangen, per vleermuissoort een ander type kast. Er is voldoende gewenningstijd voor de tijdelijke kasten gehanteerd. Als permanente voorzieningen voor beide vleermuissoorten is gekozen voor inbouwkasten, een gevelconstructie en optioneel een extra vleermuisstoren/-kast. De optionele kast is aanvullend op de minimale vereiste mitigatie. De exacte locatie van de zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis in de boerderij was niet vast te stellen. Grootoorvleermuizen verblijven vaak op zolders. Gezien het ontwerp van de nieuwbouw met plat dak, waren er vermoedelijk geen mogelijkheden om een alternatieve zolderconstructie voor de soort te creëren. Wij gaan in dit geval akkoord met de gekozen permanente voorzieningen voor de gewone grootoorvleermuis. De functionaliteit van verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis blijft zowel tijdens, als na het project gegarandeerd.

De fauna-opvang wordt landschappelijk ingepast en krijgt een groen dak, wat foerageermogelijkheden voor vleermuizen kan opleveren. De directe omgeving van het plangebied blijft aantrekkelijk voor de kerkuil en vleermuizen om te foerageren. De omringende singels blijven behouden en de aangrenzende akker wordt ingezaaid met graan, inclusief een bloemrijke rand, wat als voedselvoorzieningen voor de kerkuil en vleermuizen kan dienen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde soorten en verboden. Voor de kerkuil is ook een ontheffing voor artikel 3.1 lid 4, het opzettelijk storen, aangevraagd. Omdat de storing geen wezenlijke invloed heeft op de staat van instandhouding van de kerkuil, is deze verbodsbepaling niet aan de orde (artikel 3.1 lid 5).

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Locatie

Op de plek van de boerderij komt een fauna-opvangcentrum, welke zorg gaat leveren aan zoogdieren en vogels. Een locatie dichtbij de natuur is het meest wenselijk, met het oog op het weer vrijlaten van dieren. Zowel voor de dieren die er tijdelijk verblijven, als voor de natuur rondom het gebouw is het belangrijk dat het donker is 's nachts. Er is voor deze activiteit geen alternatieve locatie aanwezig. De grond is van Staatsbosbeheer en in erfpacht.

Werkwijze

De historische en architectonische waarde van de aanwezige opstallen is gering. Het geheel renoveren van de gebouwen naar de huidige eisen (constructief/thermische isolatie/NOM) is zowel bouwkundig, als financieel geen optie, bovendien voldoen de huidige opstallen niet aan de eisen van een fauna-opvang voor zoogdieren en vogels. De boerderij en bijgebouwen zijn in zeer slechte staat en vervallen; als er niets gebeurt, storten ze vanzelf in en

verdwijnen de verblijfplaatsen alsnog. Diverse alternatieven zijn afgewogen, maar bleken onrealistisch. Het ontwerpteam heeft afgewogen de schuur te behouden, echter het bouwvlak is te klein en bouwen op een andere plek bleek niet toegestaan. Het terrein is echter niet groot genoeg om de huidige schuur te behouden naast de benodigde nieuwbouw. De mogelijkheid van om de schuur heen bouwen – en de schuur daardoor trachten te behouden – bleek eveneens niet haalbaar. De bouwwerkzaamheden dichtbij de schuur zouden deze eenvoudig kunnen beschadigen en alsnog verloren laten gaan. Naast het hoofdgebouw worden er ook diverse buitenverblijven voor met name vogels gebouwd. Deze vragen om de nodige ruimte.

Periode

De planning gaat uit van sloop en herbouw in 2019; dit onder andere om in te spelen op de maatregelen die genomen dienen te worden voor vleermuizen. Uitstel tot na het broedseizoen 2019 levert in planningstechnisch opzicht veel vertraging op, terwijl het voor de kerkuil geen verbetering ten opzichte van de huidige aanpak betekent. De kerkuilenwerkgroep adviseerde om op voorhand te handelen en niet na afloop (mededeling F. van Korlaar, kerkuilenwerkgroep Gelderland). Er valt meer te verbeteren in het vergroten van het broedsucces en maatregelen te nemen om het voedselaanbod te vergroten. Dit wordt in het werkprotocol verwoord; de eerste maatregelen (zoals inzaaien graanakker) dienen al in het voorjaar van 2019 van start te gaan.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Het project is locatiegebonden. De locatie van de fauna-opvang is gekozen in een natuurlijke omgeving, aangrenzend aan bos. Er is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is dan de gebouwen te slopen omdat deze in slechte staat zijn en asbest bevatten. De sloop vindt plaats in de eerste helft van 2019 omdat dit de minste negatieve effecten op de aanwezige kerkuilen en vleermuizen zal veroorzaken. Echter waren voor de kerkuil op voorhand maatregelen noodzakelijk om een broedsel in de kast in de kapschuur te voorkomen. De nieuwbouw wordt energieneutraal gebouwd, landschappelijk ingepast en er worden permanente voorzieningen voor de kerkuil en vleermuizen geïntegreerd. Het ongeschikt maken van de gebouwen en de sloopwerkzaamheden vinden plaats onder ecologische begeleiding. Ten aanzien van de kerkuil worden de werkzaamheden begeleid en gemonitord door de kerkuilenwerkgroep Gelderland.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn. De gebouwen op het erf hebben hun oorspronkelijke functie verloren en zijn in de huidige staat onveilig door gebrek aan onderhoud. Ze zijn aan het einde van hun levensduur. Daarnaast is er een significante hoeveelheid asbest aanwezig in de gebouwen, waardoor de volksgezondheid in het geding is. Door de boerderij te vervangen door een NOM-gebouw wordt gezorgd voor een vermindering in het benodigde gebruik van fossiele brandstoffen waardoor er minder emissies zijn van schadelijke stoffen. Lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft een positief effect op de volksgezondheid.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid. Daarnaast is door de realisatie van een NOM-gebouw sprake van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. De belangen zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Kerkuil

In de directe omgeving van de Boersberg zijn meerdere paartjes kerkuilen aanwezig. De overzijde, bij Boersberg 1, is een bij de kerkuilenwerkgroep bekende locatie die jaarlijks gemonitord wordt, evenals aan de overzijde van de snelweg (Noordberg), waar een paartje jaarlijks tot broeden komt. De ingreep leidt tot verlies van één broedplaats, meerdere roestplaatsen en een klein deel van leefgebied van de kerkuil. De effecten zijn van lokale aard en plaatsgebonden. Bij de andere geschikte territoria van de kerkuil treedt geen verstoring op. Deze liggen op voldoende afstand om van de ingreep geen hinder te ondervinden. Directe verstoring van de voortplanting en sterfte zijn niet aan de orde, omdat voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen worden uitgevoerd. In de nieuwbouw worden permanente voorzieningen opgenomen. Het is noodzakelijk om tijdelijke voorzieningen aan te bieden, omdat de nieuwbouw niet voor aanvang van het volgende broedseizoen gereed is. De maatregelen zijn door de kerkuilenwerkgroep Gelderland begeleid en worden gemonitord. Zij verwachten dat door de te nemen mitigerende en compenserende maatregelen, geen negatieve effecten op de kerkuil zullen optreden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene soort in Nederland en staat niet op de Rode lijst. Het plangebied speelt slechts een kleine rol in het lokale netwerk van de gewone dwergvleermuis. Op grond van de beschikbare alternatieven, te realiseren voorzieningen en de periode en wijze van uitvoering is een negatief effect op de gewone dwergvleermuis uit te sluiten.

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis is een minder algemene, maar wijdverbreide soort in Nederland en staat niet op de Rode lijst. Het plangebied speelt slechts een kleine rol in het lokale netwerk van de soort. Op grond van de beschikbare alternatieven, te realiseren voorzieningen en de periode en wijze van uitvoering is een negatief effect op de staat van instandhouding van de gewone grootoorvleermuis uit te sluiten.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de kerkuil, gewone dwergvleermuis of gewone grootoorvleermuis.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

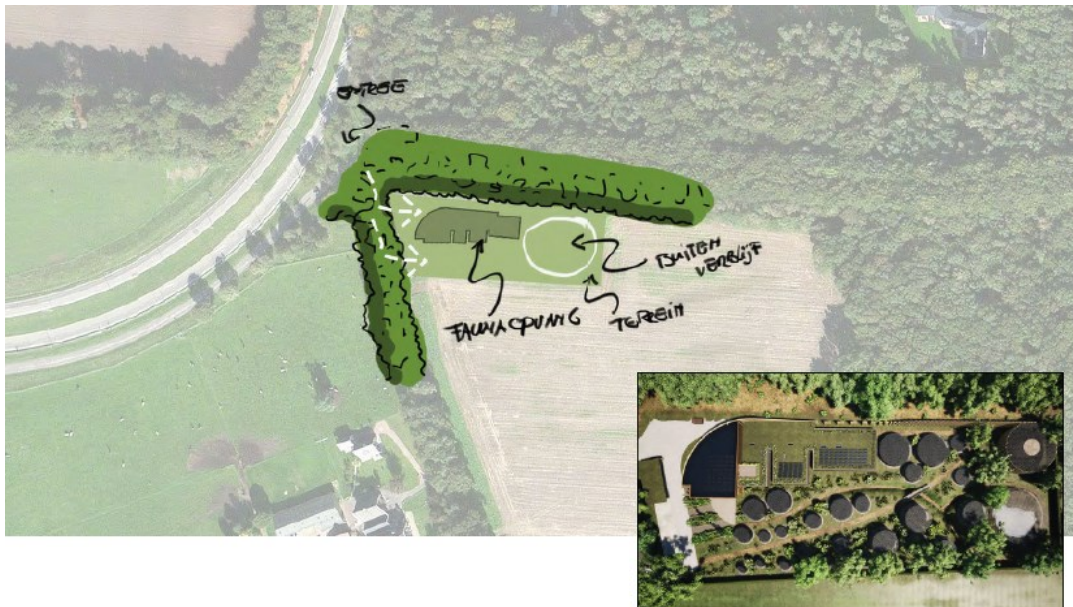
- Bijlage 1: figuur 1. Ligging plangebied
figuur 2. Schets toekomstige situatie
figuur 3. Impressie toekomstige situatie

- Bijlage 2: figuur 4. Locatie tijdelijke voorzieningen kerkuil
figuur 5. Foto's tijdelijke voorzieningen kerkuil
figuur 6. Locatie tijdelijke voorzieningen vleermuizen
figuur 7. Dwarsdoorsnede permanente voorzieningen kerkuil en vleermuizen
figuur 8. Dwarsdoorsnede permanente voorzieningen vleermuizen
figuur 9. Ontwerptekening permanente voorzieningen vleermuizen
figuur 10. Constructietekening permanente inbouwvoorzieningen vleermuizen

BIJLAGE 1

Ligging plangebied

Figuur 1. Globale ligging onderzoeksgebied (rood kader). Bron ondergrond: Aerodata International Surveys 2017/DigitalGlobe.

Figuur 2. Schets van de toekomstige situatie. Bestaande bebouwing verdwijnt en de gehele kavel wordt heringericht. Bron: Bureau ORGA architect / Dierenzorg Nederrijn.

ONTWERP

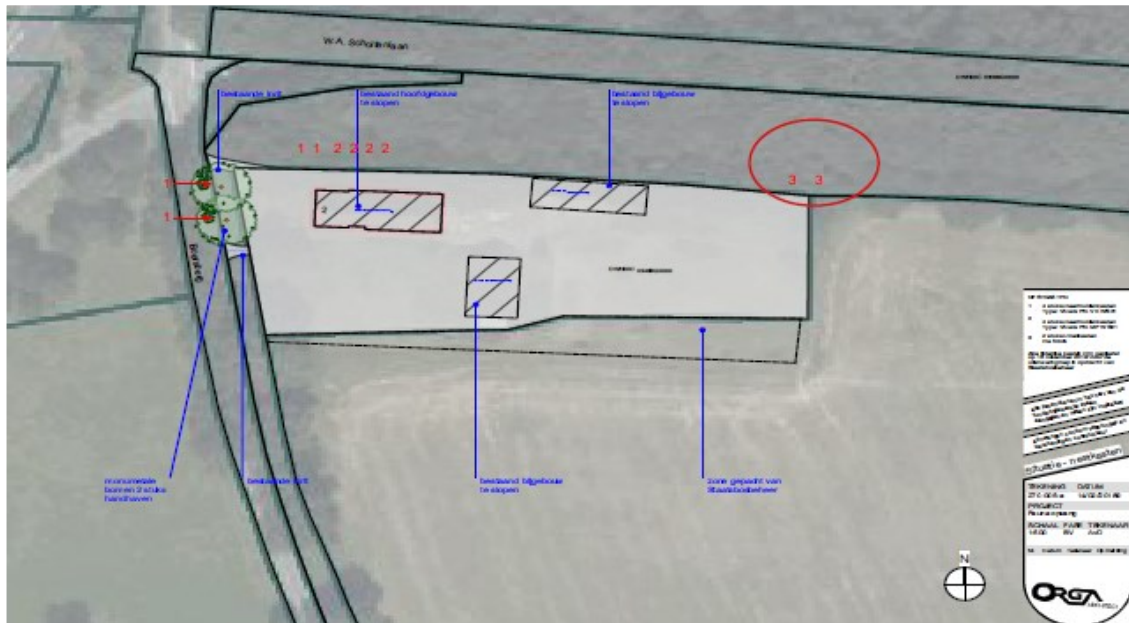
Het samenspel van logistieke eisen, routing schema's, het omliggende landschap en de sfeer uit het moodboard heeft inmiddels geresulteerd in een definitief plan van hoe het gebouw er uit komt te zien.

Figuur 3. Toekomstige situatie. Bestaande bebouwing verdwijnt en de gehele kavel wordt heringericht.
Bron: Bureau ORGA architect / Dierenzorg Nederrijn.

BIJLAGE 2

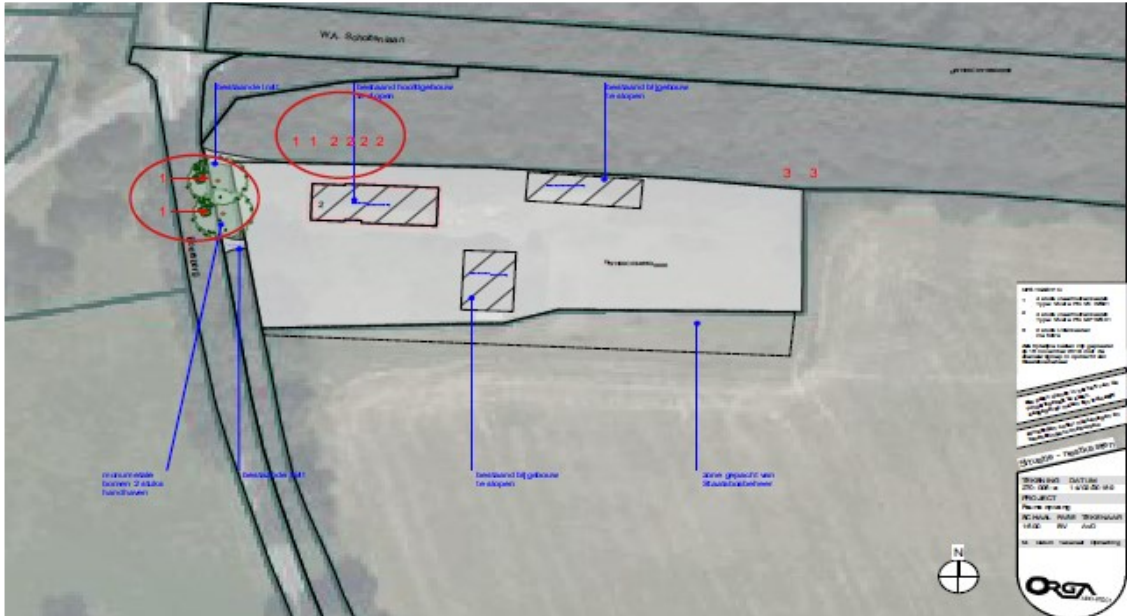
Locaties tijdelijke voorzieningen

Figuur 4. Overzicht van de tijdelijke voorzieningen Kerkuil: nr 3 (rode cirkel). Kaart: Orga-architecten.

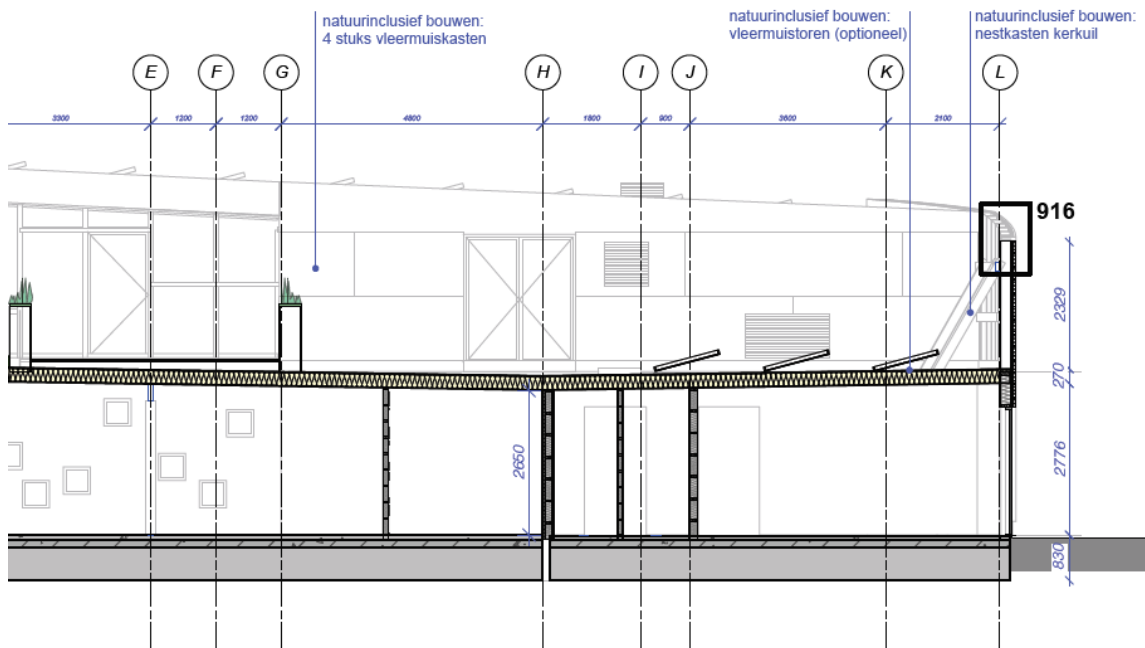

Figuur 5. Overzicht van de geplaatste tijdelijke kerkuilenvoorzieningen, geplaatst in november 2018 door leden van de kerkuilenwerkgroep.

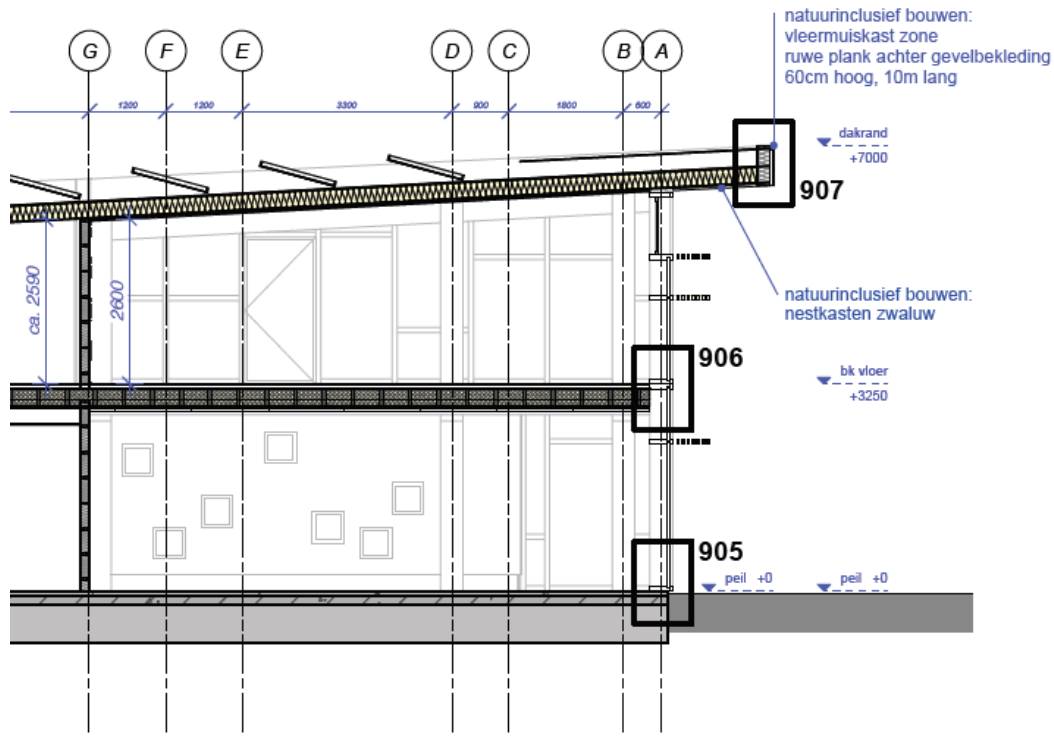
Figuur 6. Locaties van de geplaatste tijdelijke verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis en gewone grootvleermuis. nrs. 1 en 2 (rode cirkel). Kaart: Orga-architecten.

Permanente voorzieningen

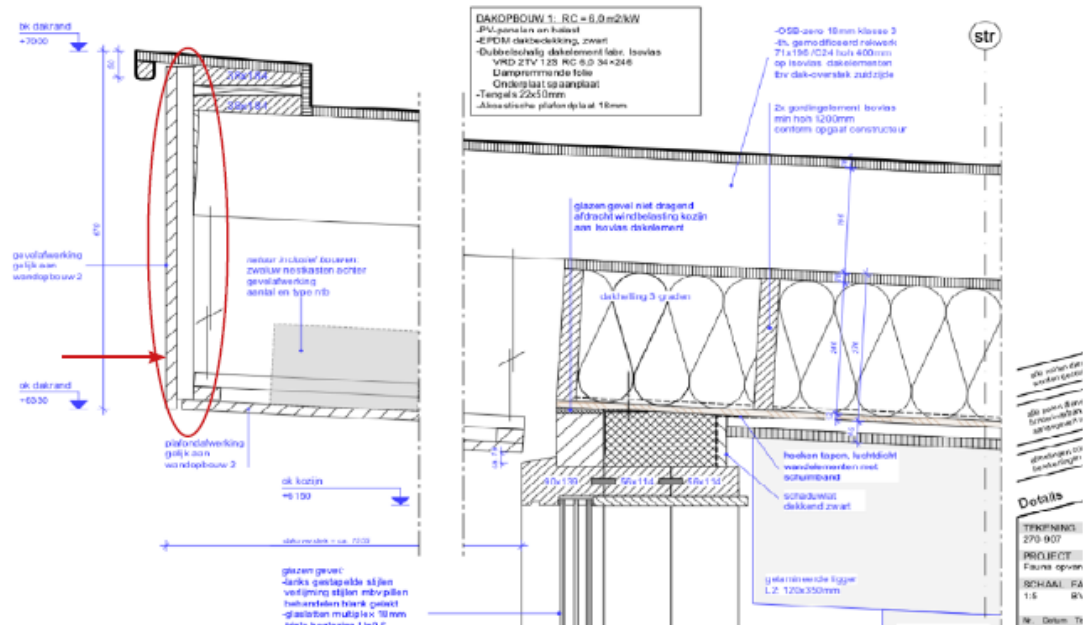

Figuur 7. Dwarsdoorsnede permanente voorzieningen kerkuil en vleermuizen.

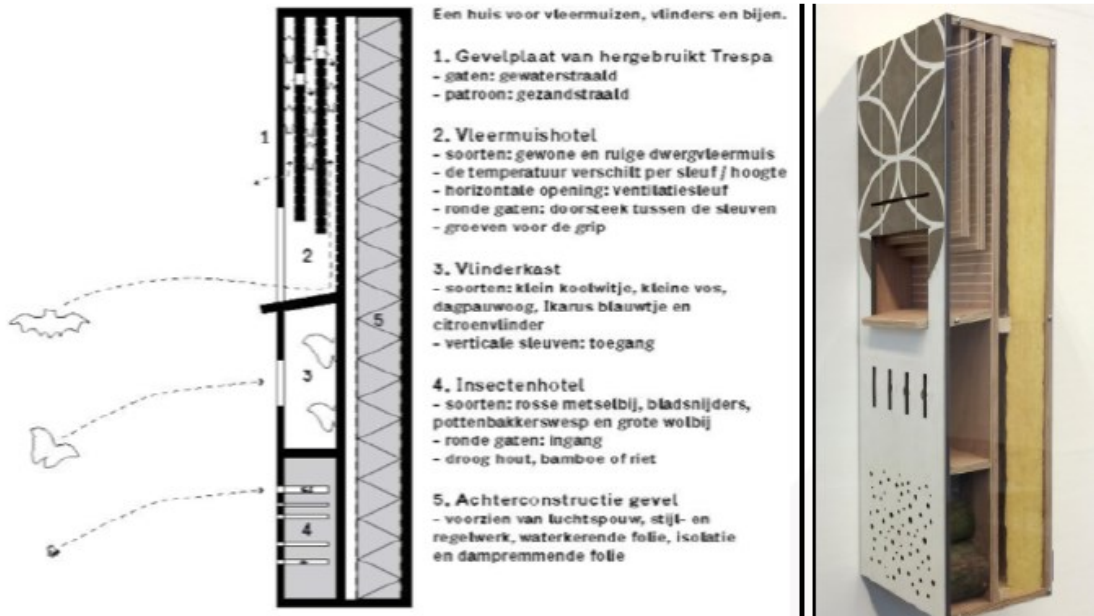

Figuur 8. Dwarsdoorsnede permanente voorzieningen vleermuizen.

Figuur 9. Ontwerptekening van permanente voorzieningen voor vleermuizen aan de dakoverstek zuidzijde, 60 cm x 10m. Rode cirkel = locatie van de loze ruimte achter de gevelbetimmering. Rode pijl = toegang 1,7 x 10 cm.

Figuur 10. Constructie op maat met een ingebouwde ruimte voor vlemuizen in de gevel.